

УДК 378

DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.79.1.27>**А. О. Кузьменко**кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри романо-германської філології та перекладу
Білоцерківського національного аграрного університету

ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ЗВО УКРАЇНИ

Останнім часом освітній простір України зазнає суттєвих змін, які не оминули й вищої школи, зокрема впровадження академічної доброчесності у ЗВО. Об'єктом цієї розвідки є культура академічної доброчесності, а її предметом – стан формування академічної доброчесності в українських закладах вищої освіти. Метою статті є оцінка формування культури академічної доброчесності в українських ЗВО. Відповідно до цього поставлено такі завдання: схарактеризувати міжнародну діяльність української освіти щодо посилення культури академічної доброчесності, описати внутрішньодержавну політику формування культури академічної доброчесності в українських ЗВО.

На міжнародному рівні Україна активно співпрацює в галузі формування культури активної доброчесності з фондом Відродження та Американським посольством, запроваджуючи проекти з удосконалення якості освіти та науки в середній та вищій школі шляхом утворення онлайн-курсів та проведення конференцій, симпозіумів, круглих столів тощо. На внутрішньодержавному рівні академічна доброчесність – офіційно визначена законодавством реалія, переважна частина ЗВО України презентує на своїх офіційних Інтернет-сторінках нормативно-правову базу з врегулювання питань академічної доброчесності, популяризує західні розробки та ініціативи міжнародних проектів, демонструє низку освітньо-наукових заходів, надає рекомендації з уникнення випадків прояву такого виду академічного проступку, як плагіат. Поодинокі ЗВО спираються на додаткові онлайн-джерела російської мережі. Суб'єктами дотримання культури академічної доброчесності виступають студенти-бакалаври, студенти-магістри, науково-педагогічні працівники, однак така ланка, як аспірант, доктор філософії, залишається переважно поза увагою або розглядається в сукупності з іншими, що, на нашу думку, є недоречним, оскільки роль та вимоги до здобувача третього рівня освіти є відмінними від попередніх рівнів.

Ключові слова: академічна доброчесність, вища освіта, заклад вищої освіти, етичні норми, якість освіти.

Постановка проблеми. Разом із розвитком ринку праці та попиту зростає рівень вимог до конкурентоспроможного фахівця, його знань, умінь та навичок. Виникає потреба реформування освіти та науки як ключових чинників розвитку економіки та суспільства. У центр уваги потрапляють інституційні зміни у сфері вищої освіти. Дедалі частіше зазначають, що неможливими є реформа та трансформація освітня середовища без впровадження та дотримання академічної культури.

Аналіз останніх наукових досліджень. Ситуація, що актуальна на цей період у сфері вищої освіти України, викликає жвавий інтерес науковців, стає предметом численних дискусій і отримує неоднозначні оцінювання з боку експертів та суспільства. М. Згуровський [4], Ю. Малогулко та М. Затхей [7], та ін. приділяли увагу розвитку системи вітчизняної вищої освіти та її інтеграції до європейського освітнього простору; підготовкою майбутніх фахівців до академічного письма займалися В. Меньяло [8], В. Ковтунець [2] та ін. Упродовж останніх років з'явилися наукові праці Н. Батечко [1], Ю. Гаруста та Б. Павленко [3], Я. Тицької [10], Т. Фінікова [11]

та ін., присвячені розгляду окремих проблем академічної доброчесності.

Об'єктом цієї розвідки є культура академічної доброчесності, а її предметом – стан формування академічної доброчесності в українських закладах вищої освіти (ЗВО). **Мета статті** – оцінити формування культури академічної доброчесності в українських ЗВО. Відповідно до цього поставили такі завдання: схарактеризувати міжнародну діяльність української освіти щодо посилення культури академічної доброчесності, описати внутрішньодержавну політику формування культури академічної доброчесності в українських ЗВО.

Виклад основного матеріалу. За розвідками Н. Батечко та М. Михайліченко, в Україні забезпечення академічної доброчесності відбувається на міжнародному, державному, інституційному й особистому рівнях [1, с. 29]. Ми схильні об'єднати державний, інституційний та особистісний у внутрішньодержавний рівень. Майже одночасно та невід'ємно один від одного якість української освіти та науки розпочала трансформацію одразу на обох рівнях.

На міжнародному рівні протягом 2016–2019 років Американською радою з міжнародної освіти спільно з Міністерством освіти та науки України та за підтримки Посольства Сполучених Штатів Америки було розроблено Проєкт Сприяння академічній доброчесності в Україні – Strengthening academic integrity in Ukraine project (SAIUP), який охоплював десять ЗВО України.

22 листопада 2018 року на освітній плашці ВУМ online стартував курс «Академічна доброчесність в університеті» для студентів, викладачів, науковців, адміністраторів ЗВО, що став фундаментом якості освіти, за співпраці Національного університету «Києво-Могилянська академія», української неправничої організації ELibUkr та міжнародної організації Відродження. У курсі презентовано поняття «академічна доброчесність», «плагіат», розкрито принципи академічного письма та шляхи уникнення плагіату, презентовано передумови створення доброчесного академічного середовища. Він налічує вступ та п'ять блоків, кожен з яких вміщує дві частини. Варто зазначити, що курс є абсолютно безплатним, проводиться в дистанційному форматі в асинхронному режимі, що є комфортним для опанування усіма учасниками освітнього процесу. Успішне проходження курсу дає змогу отримати електронний сертифікат, із вказівками обсягів часу (3 год.) та кредитів ЄКТС (0,1), дати проходження, серії сертифікату, ПІБ учасника, lead-викладача, організаторів.

Деяко згодом проєкт SAIUP, що має за задачу широке розгалужене проникнення на різних рівнях освіти, тобто сприяння культурі академічної доброчесності, торкається і середньої, і вищої освіти, ініціював безплатний онлайн-курс на українській Інтернет-плашці Ed-era. Ed-era, American councils for international education, SAIUP розроблено курс «Академічна доброчесність» у вільному доступі на сайті ed-era.com, де пропонується до опанування п'ять навчальних модулів: 1. Що таке академічна доброчесність? 2. Академічна доброчесність у школі. 3. Як уникнути плагіату? Рекомендації. 4. Роль оцінювання у формуванні академічно доброчесного середовища. 5. Після школи: профорієнтація та навчання впродовж життя. Опанувавши цей курс, можна отримати електронний сертифікат (4 години).

Проєкт SAIUP торкнувся і бібліотечного фонду України. У 2016 році Українська бібліотечна асоціація (УБА) за підтримки Посольства США в Україні започаткувала проєкт «Культура академічної доброчесності: роль бібліотек», який спрямований на запобігання проявам академічного шахрайства, плагіату та корупції. УБА розробила листівку, яка репрезентує основні принципи культури академічної доброчесності та розкриває низку ґрунтовних понять, а також надає відомості щодо джерел інформування з питань дотри-

мання культури академічної. Покроково Проєкт набирає обертів: 2018 рік – розроблено та апробовано програму підвищення кваліфікації працівників бібліотек «Академічна доброчесність та бібліотеки»; 2019 рік – розроблено електронне видання «Профіль компетентностей бібліотекарів з академічної доброчесності»; підготовлено три рекламно-інформаційні плакати; круглі столи та тренінги з питань академічної доброчесності під час VII Львівського міжнародного бібліотечного форуму (вересень 2016 р.) та Щорічної конференції УБА (листопад 2016 р.); підготовлено методичні, довідкові та інформаційні матеріали за тематикою щодо чесного та якісного навчання і дослідження. Плідна робота УБА триває і має за завдання включити інформаційні навчальні курси у ЗВО для студентів та аспірантів.

На початку вересня 2020 року було утворено Проєкт «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative Academic IQ), що реалізується з боку України такими інстанціями, як Міністерство освіти та науки і Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, а з боку міжнародних партнерів – Американськими радами з міжнародної освіти за сприяння Посольства США в Україні (Відділ преси, освіти та культури) [6].

3 серпня 2021 року на сайті prometheus.org.ua у межах AcademIQ розроблено безплатний курс «Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів». Цей курс ставить за мету надати розуміння можливостей розвитку культури академічної доброчесності незалежно від дисципліни та напряму викладання, пропонуючи теоретичні та практичні інструменти для посилення впровадження та дотримання академічної доброчесності. Відмінною рисою курсу є те, що він не обмежується обговоренням академічного плагіату, а також висвітлює такі академічні проступки, як фабрикація та фальсифікація, приділяє увагу дизайну освітніх програм, форматам поточних та контрольних оцінювань, методам викладання та комунікації зі студентами. Надається шість модулів до опанування: 1. Концепція академічної доброчесності у вищій школі. 2. Методика викладання: сприяння академічній доброчесності. 3. Дизайн освітніх програм із фокусом на академічну доброчесність. 4. Основи академічного письма та доброчесності. 5. Дизайн системи оцінювання для підвищення академічної доброчесності. 6. Науковий керівник – роль та місце у формуванні культури академічної доброчесності. Після успішного проходження фінального тестування слухач отримує електронний сертифікат обсягом на 60 год, що є значно розширеним від попередньо утворених курсів.

Також станом на 2021 рік на державному рівні Національним агентством із забезпечення якості освіти у відкритому доступі на власному офіцій-

ному сайті <https://naqa.gov.ua/академічна-доброчесність/> запропоновано інформаційну довідку з культури академічної доброчесності, де є три блоки: документи, звіти та корисні матеріали, посилання.

На внутрішньодержавному рівні «проривом» стала ст. 42 ЗУ «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Ст. 42 «Академічна доброчесність» вперше на офіційному законодавчому рівні вводить детермінування академічної доброчесності, роз'яснюючи сутність поняття, основи її культури дотримання педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками, а також здобувачами освіти, характеризує основні прояви порушення академічної доброчесності, зазначає варіанти притягнення до відповідальності за прояви таких порушень для усіх учасників освітнього, освітньо-наукового та наукового процесів, надає розуміння видів академічної відповідальності, порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності, також вказує на додаткове врегулювання іншими спеціальними законами України з питань форм та видів академічної відповідальності, зазначає, що за дії (бездіяльність) щодо подібних порушень особа може бути притягнута до відповідальності [5].

ЗВО України впроваджують інформаційні матеріали з питань культури академічної доброчесності, опубліковуючи їх як на офіційних сайтах, так і постерами «у стінах» самих ЗВО, проводяться семінари, конференції, симпозиуми, круглі столи серед студентства, молодих вчених та НПП. Можна простежити нововведені курси з відгалужених аспектів культури академічної доброчесності, на кшталт «Академічне письмо», «Академічне письмо іноземною мовою» тощо.

Розглянемо детальніше наповнення деяких офіційних сайтів ЗВО України щодо інформативності та доступності матеріалу з питань дотримання культури академічної доброчесності (ЗВО дібрані рандомізованим методом):

* *Українська інженерно-педагогічна академія* (УІПА) пропонує відео, яке пояснює поняття, сутність, основні принципи академічної доброчесності, види академічних порушень та їхні наслідки і негативний вплив на репутацію, можливі покарання/санкціонування, мотивує до гідної академічної поведінки, окреслюючи пріоритетні напрями в досягненні освітянина за умови доброчесного ставлення до навчання та інших учасників освітнього процесу; документи УІПА щодо академічної доброчесності (Положення про академічну доброчесність в УІПА; Положення про академічну доброчесність при виконанні письмових робіт здобувачами освіти Української інженерно-педагогічної академії; Положення про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність; План заходів із впровадження системи формування у студентів та аспірантів УІПА компетент-

ностей з академічної доброчесності та навичок якісного академічного письма на 2020–2021 н.р.; посилання на ст. 42 ЗУ «Про освіту» України; відеозапис конференції «Плагиат у науці та навчанні»; Лист Міністерства освіти та науки України від 20 травня 2020 р. № 1/9-263 «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності»; аналітичну довідку за результатами досліджень практик академічної доброчесності у вищих навчальних закладах України; посилання на інформацію про академічну доброчесність у мережі Інтернет; посилання на відеозапис вебінарів «Академічна доброчесність» від проєкту SAIUP.

* *Полтавський державний аграрний університет* (ПДАУ) надає термінологічний словник-діаграму, визначення основних принципів та етичних норм академічної доброчесності, рисунок структури академічної доброчесності, презентацію та тлумачення видів академічних проступків, головні принципи ПДАУ з питань дотримання академічної доброчесності, роз'яснення щодо розуміння гідної академічної поведінки, електронну адресу для побажань із приводу реалізації принципів академічної доброчесності, електронне посилання на нормативно-правову базу, дані освітнього омбудсмена.

* *Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка* презентує короткий огляд діяльності проєкту SAIUP, посилання на ст. 42 «Про освіту» України та лаконічний виклад (два абзаци) її основного змісту, роз'яснення щодо необхідності академічної доброчесності.

* *Харківський національний педагогічний університет імені Григорія Сковороди* (ХНПУ) ототожнює поняття академічної доброчесності та репутації, а також демонструє Рекомендації МОН України щодо перевірки на плагиат, Наказ № 49-од від 26.02.2021 р. «Про затвердження Інструкції про порядок перевірки дисертацій аспірантів і докторантів на наявність академічного плагиату», систему забезпечення академічної доброчесності у ХНПУ, етапи перевірки дисертації на наявність академічного плагиату, Договір про співпрацю з ТОВ «АНТИПЛАГІАТ», Кодекс академічної доброчесності ХНПУ імені Г.С. Сковороди, Положення про комісію з питань академічної доброчесності, Декларацію про дотримання академічної доброчесності в ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, Положення про проведення конкурсу есе серед здобувачів вищої освіти «Моя академічна доброчесність», сформовану групу сприяння академічній доброчесності, залучення аспірантів до проходження дистанційного курсу «Академічна доброчесність в університеті», щорічний конкурс есе «Моя академічна доброчесність», нараду на тему «Організація освітнього процесу в ХНПУ імені

Г.С. Сковороди», засідання ради молодих учених, вебінар «Академічна доброчесність: теорія та практика», корисні посилання.

* *Національний університет «Чернігівська політехніка»*: ст. 42 Закону України «Про освіту» – <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/print>; пункт 3-1 ст. 58 Закону України «Про вищу освіту» – <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/print>; Наказ «Про затвердження «Положення про академічну доброчесність студентів та науково-педагогічних працівників ЧНТУ»; Порядок проведення перевірки кваліфікаційних робіт та індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти на плагіат (нова редакція); Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності; розширений глосарій термінів та понять ст. 42 «Академічна доброчесність» Закону України «Про освіту» (від 5 вересня 2017 р.); Наказ «Про затвердження складу Комісії з питань академічної доброчесності» 2019 р.; Наказ «Про затвердження складу Комісії з питань академічної доброчесності» 2020 р.; Наказ «Про затвердження складу Комісії з питань академічної доброчесності» 2021 р.; Аналітична записка МОН «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності»; запобігання та виявлення академічного плагіату; рекомендовані програми пошуку плагіату: eTXT Антиплагіат <http://www.etxt.ru/antiplagiat/>; Advego Plagiatus <http://advego.ru/plagiatus/>; Плагиата.НЕТ <http://www.mywebs.ru/plagiatanet.html>; Viper <http://www.scanmyessay.com> (лише для англ. текстів); Рекомендації щодо уникнення самоплагіату для співробітників та здобувачів НУ «Чернігівська політехніка»; рекомендовані онлайн-ресурси пошуку плагіату: <http://www.content-watch.ru/text/>; <http://text.ru/>; <http://www.miratools.ru/>.

* *Національна академія державного управління при Президентіві України*: Закон України «Про освіту», ст. 42 (Поняття академічної доброчесності); розширений глосарій термінів та понять ст. 42 «Академічна доброчесність» Закону України «Про освіту»; Лист МОН від 26.10.2017 р. № 1/9-565 «Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти»; Лист МОН від 23 жовтня 2018 р. № 1/9-650 «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти»; Лист МОН від 20.05.2020 р. № 1/9-263 «Запобігання окремих проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності: Аналітична записка»; Лист МОН від 11.06.2020 р. № 1/9-318 «Про належну якість дисертаційних досліджень»; Кодекс корпоративної культури Національної академії державного управління при Президентіві України; Кодекс академічної доброчесності; Декларація про дотримання академічної доброчесності здобувачем вищої освіти Національної

академії державного управління при Президентіві України; Декларація про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним працівником, співробітником Національної академії державного управління при Президентіві України; Декларація про дотримання академічної доброчесності співробітником НАДУ; Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин Національної академії державного управління при Президентіві України; Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату в Національній академії державного управління при Президентіві України; Положення про Комісію з академічної доброчесності Національної академії державного управління при Президентіві України; Положення про постійно діючу комісію з етики та управління конфліктами в Національній академії державного управління при Президентіві України; Договір про співпрацю з ТОВ «АНТИПЛАГІАТ»; Рекомендації для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності (НАЗЯВО); Методичні рекомендації та програма курсу «Основи академічного письма» (розроблені в межах Проєкту сприяння академічній доброчесності в Україні – SAIUP); Чи я плагіював? «Шкала плагіату»; Серія інфобюлетенів «Академічна доброчесність» (у межах Проєкту сприяння академічній доброчесності в Україні – SAIUP); вебінари «Академічна доброчесність» (у межах Проєкту сприяння академічній доброчесності в Україні – SAIUP); майстер-клас Ганни Муравицької «Профіль науковця в базах даних: реєстрація та наповнення» (12.03.2021); рекомендовані онлайн-сервіси та програмне забезпечення для перевірки тексту на плагіат: Istitio.com, Plagiarism Detector, Plagtracker, Plagscan, Sourceforge, Plagiarismchecker, EduBirdie, PlagScan by Ouriginal, ADVEGO, Viper Plagiarism Checker, StrikePlagiarism.com, PlagiarismCheck, Plagium, Duplichecker, Paperrater (перевірка документів тільки англійською мовою), Plagiarisma (англійською мовою), Advego Plagiatus, Viper (лише для англомовних текстів), Anti-Plagiarism.

Висновки та пропозиції. На міжнародному рівні Україна активно співпрацює в галузі формування культури активної доброчесності з фондом Відродження та Американським посольством, запроваджуючи проєкти з удосконалення якості освіти та науки в середній та вищій школі, шляхом утворення онлайн-курсів та проведення конференцій, симпозіумів, круглих столів тощо. На внутрішньодержавному рівні академічна доброчесність офіційно визначена законодавством реалія, переважна частина ЗВО України презентує на своїх офіційних Інтернет-сторінках нормативно-правову базу з урегулювання питань академічної доброчесності, популяризує західні розробки

та ініціативи міжнародних проектів, демонструє низку освітньо-наукових заходів, надає рекомендації з уникнення випадків прояву такого виду академічного проступку, як плагіат. Поодинокі ЗВО спираються на додаткові онлайн-джерела російської мережі. Суб'єктами дотримання культури академічної доброчесності виступають студенти-бакалаври, студенти-магістри, науково-педагогічні працівники, однак така ланка, як аспірант, доктор філософії, залишається переважно поза увагою або розглядається у сукупності з іншими, що, на нашу думку, є недоречним, оскільки роль та вимоги до здобувача третього рівня освіти є відмінними від попередніх рівнів. Тому перспективним вбачаємо дослідження лакун культури академічної доброчесності аспірантів на науковому рівні, а також практичні/методичні розробки з формування культури академічної доброчесності аспірантів.

Список використаної літератури:

1. Батечко Н., Михайліченко М. Феномен академічної доброчесності в контексті синергії наукових піходів. *Освітологія*. 2019. № 8. С. 26–33.
2. Ковтунець В. Система забезпечення якості вищої освіти у США. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні : інформаційно-аналітичний огляд. Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2015. 84 с.
3. Гаруст Ю., Павленко Б. Академічна доброчесність – шлях до захисту інтелектуальної власності українських науковців. *Правові гори-зонти*. 2017. С. 88–95.
4. Згуровський М. Дипломована псевдоосвіта, або Суперечності перехідного періоду у сфері вищої освіти України. *Дзеркало тижня*. 2006. URL: http://gazeta.dp.ua/EDUCATION/diplomovana_psevdoosvita_abo_superechnosti_perehidnogo_periodu_u_sferi_vischoyi_osviti_ukrayini.html
5. ЗУ Про освіту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
6. Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти. URL: <https://academiq.org.ua/university-uchasnyky-academic-iq/>
7. Малогулко Ю.В., Затхей М.В. Проблеми академічної доброчесності у вищих навчальних закладах. *Матеріали XLVII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ*. 2018. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hcvt/all-hcvt-2018/paper/view/3857>
8. Меньяло В.І. Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх докторів філософії до дослідницько-інноваційної діяльності : дис. ... д. пед. н. : 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти». Запоріжжя, 2020. 756 с.
9. Серебрянська І.М. Мовна експлікація концепту «Академічна доброчесність» в українському освітньому дискурсі. URL: www.researchgate.net/profile/Irina-Serebranska/publication/340818789 (sited: 20.08.2021)
10. Тицька Я. «Академічна доброчесність» та «академічна відповідальність» у забезпеченні якості освіти. Підприємництво, господарство і право. *Теорія держави і права*. 2018. № 11. С. 192–195.
11. Фінікова Т., Артюхова А. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету. Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики». Київ : Таксон, 2016. 234 с.

Kuzmenko A. Assessment of the current state of the academic integrity culture formation in higher education institutions of Ukraine

Recently, the educational space of Ukraine has undergone significant changes, which did not go unnoticed by higher education, in particular the introduction of academic integrity in the higher school. The object of this investigation is the culture of academic integrity, and its subject is the state of formation of academic integrity in Ukrainian higher education institutions. The purpose of the article is to assess the formation of the academic integrity culture in Ukrainian higher education institutions. In accordance with this there are such task to be solved: to characterize the international activities of Ukrainian education to strengthen the culture of academic integrity, to describe the domestic policy of forming the academic integrity culture in the higher education institutions.

At the international level, Ukraine actively cooperates in the field of active culture of integrity with the Renaissance Foundation and the American Councils, introducing projects to improve the quality of education and science in secondary and higher education by organizing online courses and conferences, symposia, round tables and so on. At the domestic level, academic integrity is officially defined by reality by law, the majority of higher education institutions of Ukraine present on their official websites the legal framework for regulating academic integrity, promote Western developments and initiatives of international projects, demonstrate a number of educational and scientific activities. Academic misconduct is mostly understood as plagiarism (in narrow sense). Individual higher education institutions present supplementary online sources of the Russian network. Bachelor's students, master's students, scientific and pedagogical workers are the subjects of observance of the academic integrity culture, but such a link as a PhD student is usually ignored, or considered integrant from others, which is inappropriate, in our opinion, because the requirements for the third-level applicant are different from previous levels.

Key words: *academic integrity, higher education, institution of higher education, ethical norms, quality of education.*